

Skilabøtur til fiski- flotan

(Framhald)

UPPSKOT

I.

Løgtingslóg um: A: Agnstudning.

§ 1. Úr landskassanum verður føroyskum skipum og bátum við manning veitt ein agnstudningur uppá 10 % av agnkostnaðinum.

§ 2. Bara línuskip og línuveið og manningin við teimum verður veittur hesin studningur.

§ 3. Landsstýrið sjálvt ella ígjøgnum lónjavningsgrunnin játta studningin eftir umfærðum við prógv fyri agngæðni, ið brúkt er.

Landsstýrið ansar eftir prísum og kann bert rokna studningin út frá einum rímligum keypskostnaði.

§ 4. Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

Løgtingslóg um: B: Rentustudning

§ 1. Skipaeigarar, einstakir sum samtøkur í Føroyum, kunnu úr landskassanum fáa ein rentustudning uppá 1,2 ella 3 % eftir sum umstøðurnar eru, tó ikki meiri enn niður til eina rentu uppá 4 % p.a. Hesin studningur er avmarkaður til tey skip og bátar, sum eru komnir til landið innan fyri seinastu 10 árin.

§ 2. Tað liggur á landsstýrinum at ansa eftir, at studningurin ikki verður latin til lætta av aðrar rentubýri enn teirri, ið sendst av skipa- og bátakeyp, samsvarandi § 1.

§ 3. Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

Løgtingslóg um:

C: Einkarínnflytan

§ 1. Við tí endamáli at vinna pening til landskassan til uppáskoyttu til skilabøtur at fáa raksturin av okkara fiskiskipaflota at bera seg, verður sett á stovn ein handlískipan við einkarætti til innflytan av:

bilum og bílutum
dampmaskinum
oljomotorum
bensinmotorum
el-maskinum
el-motorum
øllum mæskin- og motorlutum
øllum øðrum el-vörum og el-lutum
nautiskum amboðum og lutum
radio og radiolutum
frysti- og kølimaskinum við tilhoyrandi lutum
frystiboxum og køliskápum o.s.t.

§ 2. Umframt teir undir § 1 nevndu vörum hevur stýrið einkarínnflytan av øðrum vörum, sum viðvíkja skipaútgærd, og sum við stórinflytan geva tjóðarligan fyrimun.

§ 3. Stýrið fyri handlískipanini verður valt av lögtinginum og verður sett við 7 limum.

Stýrið velur formannin sína millum.

Landsstýrið ger annars reglugerðina fyri handlískipanini.

Handlískipanar fyristøðumaður (ella kvínni) verður settur av stýri num.

§ 4. Landsstýrið fær heimild til við lán ella úr landskassanum, um tøkur peningur er har til tess, at veita handlískipanini neyðturvuligan virkispening til vega.

§ 5. Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

Løgtingslóg um: D: Príseftiransan.

§ 1. Landsstýrið skipar fyri eini rationellari príseftiransan.

§ 2. Tann, sum ikki rættar seg eftir landsstýrisins prísfyriskipan og príseftiransan verður dømdur í sekt ella at sita.

§ 3. Kostnaðin av príseftiransanini verður goldin úr landskassanum.

§ 4. Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

Løgtingslóg um: E: Landsfiskavirkni

§ 1. Landsstýrið verður heimilað til í samráð við lögtingsins fíggiarnevnd landskassans vegna at taka lán til bygging av einum (ella fleiri) landsfiskavirkjum at handa andelsfelagi av skipaeigarum og fiskimonnum, ið reka fiskiskap við føroyskum skipum.

Yvirlitokuprísir verður byggikostnaðurin við umloysum.

Treytirnar fyri afturrindan skulu verða so lagligar sum mögulegt og altíð standa í mun til rakstrarlíkindini og framleiðslustøddina, soleiðis, at um fiskivinnan kastar sær á heilt annan bóg enn ventað, so virkið av veiðu- og sølulíkindini og viðgerðarkrovvum marknaðarins verður ikki brúkt ella ikki brúkt í so stóran mun, at tað munar at bera seg, skulu eigararnir hava krav uppá nakstrarstuðul frá landinum ella at kunna handa landinum — landskassanum — virkisins fætu og leysu ognir aftur fyri hina ógöldnu skuldina, ið virkið skyldar landinum ella sum landskassin

hevur ábyrgd fyri, virkisins vegna.

§ 2. Serlig skilanevnd verður vald at skipa fyri byggingini.

Landsstýrið og lögtingsins fíggiarnevnd, avgera støddina av høsti nevnd, og gera starvsreglur, sum tørvur er á, fyri hana.

§ 3. Virkið skal verða so fjølbroytt sum fíggarligt møgulegt og rakstrarlíkindini eru til.

I fyrstu syftu verður bygt til:

a. frýsting og goymslu av agn í stórum nøgnum,

b. salting av sild,

c. flaking og frýsting av sild, tosji, hýsu og øðrum fiski,

d. og aðrar viðgerðarhættir, sum menn halda vera inntøkegevan- di herundir eiddaoljuframleiðslu og sildamjøl.

§ 4. Landsstýrið verður heimilað til í samráð við lögtingsins fíggiarnevnd at seta partapening í virki, ið størri samtøkur av fiskimonnum og skipseigarum og øðrum interessaðum fara undir at seta á stovn.

§ 5. Henda lóg kemur í gildi beinanvegin.

II.

UPPSKOT TIL SAMTYKTAR

Heitt verður á allar skipaeigarar um at ganga saman um eina andelsrínnflytan av øllum útgærdarvörum.

Løgtingið tilsið eini møgulegari andelsrínnflytingarskipan at samtykkja lögtingslóg, ið heimilar landsstýrinum at veihalda landskassans vegna fyri neyðturvuligum virkispeningi til keyp av útgærdarvörum.

Á Føroya lögtingi, tann 26. mars 1963.

FØROYA JAVNAÐARFLOKKUR

P. M. Dam, J. H. Danbjørg
Poul J. Olsen, Haldor Hansen
Jacob Lindenskov, Dion Nolsøe
J. P. Davidsen, Henry Andreassen.

Íspegil er ikki smæðin

Tað er hugstoytt at vera nevndur fyri lætti-opp av manni sum Knud Vang. Hvønn kann hann nevna fyri lættusopp.

Hvat er ta hann og hansara politisku kannistoyparar, sum byrjaðu í Sjálvstýrisflokkum, so i einum Vinnuflokki ella vingli-flokki og so til síðst nevndur Følkaflokkur.

Dam er ta i tí flokki hann stovnaði, sum i dag er so mikil at 4 flokkar máttu kasta saman fyri at vinna á honum.

Fólk, sum kenna Knud vita, at hann júst i hesum døgum metur seg fyri at vera nakað — men tað skal hann fáa loyvi til, tað einfrí annar metur hann fyri annað enn tann litla litteir, sum brýstir við at koma sær fram úr politiska eggjakoppinum, ið hann ongatið tykist at sleppa leysur úr.

Eitt er at vera móttøðumaður og duga at meta hann uttan bær út frá persónpolitiskum fíggingdaskapi. Um Knud ikki var so politiskt trongsdygdur, hevði hann verið meira varin við at nýtt av stór orð, tí hann má skilja, at politiskt kann hann ongatið spæla so høgt út, at hann ikki verður raktur aftur í verri líki, tí ikki i nokrum politiskum flokki finnst størri politiskir lætti-oppar enn nettupp i fòlkaflokkinum.

ERLING DINESEN

NYGGJUR ARBEIÐSMALARÁÐHARRI

Arbeids- og sosialmálaráðið i Danmark er nú farið i tvinngar. Kaj Bundvad heldur áfram sum sosialmálaráðharrin, meðan ein av kendastu fakkfagsleiðarunum i Danmark, Erling Dinesen, verður arbeidsmálaráðharrin.

HK — fakkfag handils- og skrivstovumann — er trið størsta fakkfag Danmarkar. I hesum felag hevur Dinesen verið formaður, og tað eru ikki smávegis avreksverk, hann hevur útint har.

Hann er 53 ára gamal og hevur verið formaður i HK, síðan 1949, ta núverandi formaður Fólkatingsins Gustav Pedersen, legði formannskapin i HK frá sær.

Vóru teir skelkaðir

(Framhald frá 1. síðu)

landsstýristjóðni framanundan, tað einin javnaðarmaður sat i stýrinum, men tað ið gamla sjálvstýri og sambandið áttu meirlutan, um teir vildu nýta hann.

»Men teir nýttu hann ikki, tí teir vóru tveir dropar av sama elagi sum fòlkaflokkurin,« hava fòlk á munn.

Og nú skilur fòlk, nú skilja sjálvstýrisveljararnir, verliga teir, sum hava valt út frá frisinnaðum og sosialum forútsetingum, hví gamla sjálvstýrisoddmenn havnaðu tí reysta kappu Louis Zachariassen og greipaðu seg saman aftur við fòlkaflokkinum, honum, sum hevði einki eitt fyri at fella Louis og ærskemman hann, ein hin størsta heidursmanni ið hevur verið frammi i almennum starvi. Og teir frisinnaðu innan fyri sambandið skilja eisini, nú, hví sambandið á sinni móti A. Samuelson, gamla høvdingin sínum, sum hevði offrað alla meg sína i stríðnum móti fòlkaflokkinum, so glaðbeint sveik samarbeiðið við javnaðarmann og kastaði seg i fòvningin á ongun meini enn arvafiggindanum Tórstein Petersen loysingarmanninum og dapahatarinum fram um allar undir krignum.

Meiri enn móti loysingini hevði núverandi formaður sambandsflokksins ag og antipati yvir fyri javnaðarmonnum.

Sambandið offraði Andrias Samuelson tað og gamla sjálvstýri Louis Zachariassen, og báðir flokkarnir stríkaðu út stríðið móti bøl-menskun i fòlkaflokkinum móti rikisfòlgskapinum.

Og veljararnir hjá sambandinum hoyra flokshovding teirra Jóhan Poulsen teinkja soleiðis sum nú afturhaldskrefturnar innan fyri gamla sjálvstýrið hava sagt og handlað:

»Heldur fòlkaflokkinn og Erlend Patursson við, um vissa kann fáast um, at hann vil geva seg i kapitalismunnar og konservatismunnar völd heldur makkaraskip við hesar flokkar enn at uppliva javnaðarmanna sosialismunnar sigur i Føroyum, heldur sambandsfòlk formaður.

Tað er gott og nógv vunnið, at hin politiska myndin nú er við at klárna, so frisinnaðu sambandsmenn, gamla sjálvstýrismenn og mangir innan fyri tjóðveldis- og fòlkaflokkin við kunnu taka støðu út frá sosialum og av sonnum frisinnaðum grundum.

Allir teir konservatívu, kapratalismunnar láturverjur, i ein bók móti hesum samlaða bóli sosialistarnir, arbeidara-fiskmannar og allra teirra frisinnaðu manna flokkur, javnaðarflokkurin!

Hetta er stóðan!

Ikki eina løtu ávast vit i, at orðini um blágóman, ið svinnur i einki av sólini, passar her á landi um afturhaldsflokkarnar, sum vilja evinna i einki fyri teirri sosialistisku sólini.

Afturhaldið eigur einki natturligt hald i fjóðrin i Føroyum.

— — —

Undarligt, at eitt landsstýrið, ið vann valið, og sum loysti

1. tann soslaia forsorgarspurningin

2. spurningin um endurnýgging av skipaflotanum

3. fleggingar-spurningin við 50 miljonárunnum og øðrum peningi

Her kann nevast: allir grunnar fullir, avlop ikki minni enn 5 milj.

skipabygging (40 milj. til real-

kreditin 20 milj. studningur og lán) veg- og havnabygging (serlig studnings- og lániskipan) iðnaðarvirkni (egnudviklingslóg-in)

ravmagnan av Føroyum (serlig státslán)

stórðata i studningi til lesandi (ungdommens uddannelsesfond)

stórri rættindi i Grønlandi

afturvinnin rættindi i Islandi og i Noregi

fleirfaldig studning til fiskimenn

hækkaða minstuløn til skipsfiskimenn

hækkaðan studning til útróðarmenn i Grønlandi og heima

stórbygging av skólum kring um landið

hækking av arbeidsmannalønnum

lívigan av føroyskum og sonnum tjóðskaparligum lívi

Undarligt, at eitt landsstýri við so veldugum framburði, fíggarligum, sosialum sum mentunarlíggum, skal noyðast at leggja frá, ser tí tað varð bakbitið av makkarum sínum.

Undarligt ...

Skopuningur.

Sofus Holmsund

(Framhald frá 1. síðu)

menn. Eg eri nú nakað gamal. Men líðið er stórt at taka eftir meg og halda fram.

Stuttligt og forvitnisligt hevði verið, at tikið alt tað prátið uppá aftur, sum hann visti at siga um sína tíð, barndómin i fátækradømu uttan kjót og mjólk og annað góða, sum fæst á landinum, men við ríkiligum av tí, ið fæst á sjónum, ríkiligt av, sum hann segði, »grind og spik, turrm fiski og feskum og restum við spiki og ivur aftur við tí faska. Og Andrias bátabyggjarin og eg og børnini hjá pápa, Andriasi undir Skorum i Frøðbæ stýnt ikki at hava fingið ið verri i knoturum enn teir, ið flutu i mjólk og kjóti. Vit stóðu hvørjum av teimum syftu og mettr enn so. Eg vil ikki reypa. Men undir løgu vit ikki!

Tað skal Gud hava tókkt fyrri. Hann signaði tað, ið havið gav. Og nú siga eisini læknarnir, at spikið og grindin og turrm og feskur og ræstur seður og fiskur og livur er hin besta føðin. Ja, so miskunsamur og gávurikur hevur Gud verið okkum fateku, at hann goymdi okkum tað besta. Eg kann ikki fulltakka Gudi, at hann skenkti av sínum góðum, so eg kann bera tey áttati á havinum, sum altið hevur bergtikið meg, og sum eg ikki kann hugsa mær livið fyri uttan.

Vit bera fram okkara kvøðu við djúpasta vörðing og tókkt fyri trúskap móti sínum statti, sínum flokki og landi og fólki, og lova vit at koma aftur, tað ið hann fer um næsta hornið.

Nekrologina — eftirmælið — goyma vit til eina ferð seinri, um mong, mong ár. Tá verður gjallari um brøðini og mandómsverkin á tala.

Verð tú heiðaður, Sofus hjá An drasi, vinnur okkara og stríðsmaður, nú við áttatiárasnaríð. Tøkk! Stóra tøkk!

Títt stóra og fjølmenta lið stigi tær i sporum!

Betri ynskji, veit eg, at tú ikki kann ynskja tær.

Vinnur og partamaður.

HESS-O-DAN

Danmarks bedste eliekamin. Automatisk rundtræk og træktrækning.

Pf. VALDEMAR LUTZEN
Tórshavn